

LIGJI NR. 08/L-168**PËR PROKURORINË SPECIALE****Kuvendi i Republikës së Kosovës:**

Në bazë të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton:

LIGJ PËR PROKURORINË SPECIALE**KAPITULLI I
DISPOZITAT E PËRGJITHSHME****Neni 1
Qëllimi**

Ky ligj ka për qëllim të rregulloj mënyrën e funksionimit të Prokurorisë Speciale si një organ prokurorial i përhershëm dhe i specializuar që vepron në kuadër të Prokurorit të Shtetit, përgjegjëse dhe e autorizuar për hetimin dhe ndjekjen e veprave të caktuara penale.

**Neni 2
Fushëveprimi**

Dispozitat e këtij Ligji zbatohen nga Prokuroria Speciale, si dhe institucionet tjera siç parashihet me ligj.

**Neni 3
Përkufizimet**

1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kanë këtë kuptim:

- 1.1. Këshilli – Këshilli Prokurorial i Kosovës;
- 1.2. Prokuror special – prokurori i shtetit i cili punon në Prokurorinë Speciale;
- 1.3. Kryeprokuror – kreu i Prokurorisë Speciale;
- 1.4. Korrupsioni i nivelit të lartë – Veprat penale të korrupsionit zyrtar dhe veprat penale kundër detyrës zyrtare të kryera nga subjektet e mëposhtme, pavarësisht nga vlera e përfitimit apo dëmit.
 - 1.4.1. Presidenti i Republikës së Kosovës;
 - 1.4.2. Kryetari ose deputetët e Kuvendit të Kosovës;
 - 1.4.3. Kryeministri, zëvendëskryeministri, ministri ose zëvendësministri i Qeverisë së Republikës së Kosovës;
 - 1.4.4. Kryetari i Komunës;
 - 1.4.5. Gjyqtari;
 - 1.4.6. Prokurori;
 - 1.4.7. Avokati i Popullit;

- 1.4.8. Guvernatori i Bankës Qendrore të Kosovës;
- 1.4.9. Drejtori i Policisë së Kosovës;
- 1.4.10. Drejtori i Agjencisë së Kosovës për Inteligjencë;
- 1.4.11. Auditori i Përgjithshëm;
- 1.4.12. Drejtori i Përgjithshëm i Doganave;
- 1.4.13. Drejtori i Përgjithshëm i Administratës Tatimore;
- 1.4.14. Zyrtari Kryesor Administrativ, Zyrtari Kryesor Financiar dhe Udhëheqësi i Prokurimit të të gjitha institucioneve publike;
- 1.4.15. Kryeshefi ekzekutiv i ndërmarrjes publike ose kryeshefi ekzekutiv i agjencive të pavarura.

KAPITULLI II ORGANIZMI DHE PËRBËRJA E PROKURORISË SPECIALE

Neni 4 Juridiksioni dhe përbërja e Prokurorisë Speciale

1. Prokuroria Speciale është organ i specializuar për hetimin dhe ndjekjen penale, e cila vepron si një organ i shkallës së parë në kuadër të sistemit prokurorial të Kosovës.
2. Prokuroria Speciale udhëhiqet nga Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale, i cili zgjedhet nga Këshilli Prokurorial i Kosovës në pajtim me legjislacionin përkatës në fuqi, si dhe përbëhet nga prokurorë specialë të përzgjedhur dhe emëruar sipas procedurave të përcaktuara me ligjin në fuqi.
3. Prokuroria Speciale ka departamentet e përhershme si në vijim:
 - 3.1. Departamenti për hetimin e Krimeve të Luftës;
 - 3.2. Departamenti për hetimin e Krimit të Organizuar;
 - 3.3. Departamenti për hetimin e Terrorizmit; dhe
 - 3.4. Departamenti për hetimin e Korrupsionit dhe Krimit Financiar.
4. Sipas nevojave të Prokurorisë Speciale, Këshilli, me kërkesë të Kryeprokurorit të Prokurorisë Speciale, dhe në konsultim me Kryeprokurorin e Shtetit, mund t'i shuajë departamentet aktuale apo të themelojë departament të ri.

Neni 5 Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale

1. Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale zgjedhet nga Këshilli në pajtim me legjislacionin përkatës në fuqi.
2. Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale e udhëheqë dhe e përfaqëson Prokurorinë Speciale.

Neni 6

Prokurorët e Prokurorisë Speciale

Prokurorët e Prokurorisë Speciale gjatë ushtrimit të funksionit të tyre i ushtrojnë detyrat e tyre në përputhje me parimet e përcaktuara në ligjin përkatës për prokurorin e shtetit.

Neni 7

Nëpunës me ekspertizë të veçantë

Prokuroria Speciale mund të ketë nëpunës nga fusha ekonomike, kontabilitetit përgatitja e të cilëve është financiare apo profesione tjera përkatëse me përvojë pune në këto fusha, të cilat ndihmojnë prokurorët specialë gjatë punës në rastet që kërkojnë ekspertizë.

KAPITULLI III

KOMPETENCA TERRITORIALE DHE LËNDORE E PROKURORISË SPECIALE

Neni 8

Kompetenca territoriale dhe bashkërendimi i veprimeve hetimore

1. Prokuroria Speciale ka kompetencë territoriale në tërë territorin e Republikës së Kosovës dhe vepron dhe përfaqëson lëndët në gjykatën e përcaktuar me ligjin përkatës për gjykatat.

2. Prokuroria Speciale mund të bashkërendojë dhe drejtojë hetimin dhe ndjekjen penale të lëndëve që janë në kompetencë të saj të veçantë dhe plotësuese nëpërmjet prokurorive themelore. Kryeprokurorët e prokurorive themelore sigurohen që në çdo kohë të bashkërendojnë veprimet hetimore dhe ndjekjen penale të lëndëve për të cilat është kompetente Prokuroria Speciale.

3. Me autorizimin e Kryeprokurorit të Prokurorisë Speciale, prokurorët specialë mund të delegojnë të çdo prokurori themelore ndërmarrjen e veprimeve të caktuara hetimore të procedurës penale ose kryerjen e hetimeve apo ndjekjen penale të lëndëve për të cilat është kompetente Prokuroria Speciale.

Neni 9

Kompetenca e veçantë lëndore

1. Prokuroria Speciale është kompetente të hetojë dhe ndjekë veprat penale sipas dispozitave përkatëse të legjisllacionit penal si në vijim:

1.1. veprat penale kundër rendit kushtetues dhe sigurisë së Republikës së Kosovës;

1.2. gjenocidi;

1.3. krimet kundër njerëzimit;

1.4. krimet e luftës në kundërshtim të rëndë me konventat e Gjenevës, krimet e luftës në shkelje të rëndë të ligjeve dhe zakoneve që zbatohen në konfliktin e armatosur ndërkombëtar, krimet e luftës në shkelje të rëndë të nenit 3 të përbashkët të konventave të Gjenevës, krimet e luftës në shkelje të rëndë të ligjeve dhe zakoneve që zbatohen në konfliktet e armatosura që nuk janë në karakterit ndërkombëtar;

1.5. sulmet në konfliktet e armatosura që nuk kanë karakter ndërkombëtar kundër instalimeve që përmbajnë forca të rrezikshme;

1.6. rekrutimi ose regjistrimi i fëmijëve në konfliktin e armatosur;

1.7. përdorimi i mjeteve ose i metodave të ndaluara të luftimit;

1.8. organizimi i grupeve për kryerjen e gjenocidit, krimeve kundër njerëzimit dhe krimeve të luftës;

- 1.9. rrezikimi i personave në mbrojtje ndërkombëtare;
 - 1.10. Përvetësimi, pranimi, shfrytëzimi, prodhimi, posedimi, transferi, ndryshimi, asgjësimi, shpërndarja ose dëmtimi i paautorizuar i materialeve nukleare apo radioaktive;
 - 1.11. Kanosja për përdorimin ose kryerjen e vjedhjes apo të grabitjes së materialit nuklear ose radioaktiv;
 - 1.12. Pjesëmarrja ose organizimi i grupit kriminal të organizuar;
 - 1.13. Veprat penale të pastrimit të parave, e cila kryhet:
 - 1.13.1. së bashku me veprën penale e cila hyn në kompetencë të Prokurorisë Speciale, pavarësisht shumës apo përfitimit; ose
 - 1.13.2. si vepër penale e vetme, nëse vlera e shumës apo përfitimi është në shumë prej pesëqindmijë (500,000) euro apo më shumë.
 - 1.14. Veprat penale të korrupsionit të nivelit të lartë, sic përcaktohet në nenin 3, paragrafi 1, nënparagrafi 1.4 i këtij ligji.
2. Për kualifikimin e veprës penale të përcaktuara në paragrafin 1 të këtij neni, zbatohen dispozitat përkatëse në fuqi të legjisllacionit penal material.
3. Përveç veprave nga paragrafi 1 i këtij neni, Prokuroria Speciale do të ketë kompetencë për të hetuar dhe ndjekur penalisht krimet, duke përfshirë format e ndryshme të tentimeve dhe të bashkëpunimit në krime të cilat mund të referohen nga organet kompetente të gjykatave ndërkombëtare, apo tribunalet ndërkombëtare, tek autoritetet e Kosovës për hetim dhe/ose ndjekje në përputhje me procedurat e përcaktuara sipas ligjit në fuqi dhe me marrëveshjet ndërmjet organeve kompetente.
4. Prokuroria Speciale do të ketë gjithashtu kompetencë të hetojë dhe ndjek tentativën, ndihmën si dhe format tjera të bashkëpunimit për kryerjen e veprave penale nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 10 Kompetencat plotësuese

1. Prokuroria Speciale është kompetente të hetojë dhe ndjekë veprat penale për të cilat parashihet dënimi me dhjetë (10) vite e më shumë burgim, veprat penale të korrupsionit zyrtar, veprat penale kundër detyrës zyrtare, dhe veprat penale të pranimi ose dhënies së ryshfetit në sektorin privat, me kusht që dëmi i shkaktuar apo dobia pasurore e përfituar nga vepra penale është më shumë se pesëqind mijë (500.000) euro, nëse plotësohet njëri nga kushtet si në vijim:
- 1.1. vepra mund të jetë pjesë e një dukurie të rëndë penale që ndodh në zona të ndryshme të Kosovës që kështu mund të bie nën kompetencën territoriale të gjykatave të ndryshme;
 - 1.2. vepra mund të jetë pjesë e një aktiviteti më të gjerë penal transnacional që e bën të nevojshëm bashkëpunimin ndërkombëtar;
 - 1.3. ekziston dyshimi i bazuar për përpjekje të papërshtatshme për të ndikuar mbi hetimin ose ndjekjen penale;
 - 1.4. vepra penale vë në rrezik ose ka vënë në rrezik funksionimin apo stabilitetin e Shtetit dhe të organeve të tij.

Neni 11**Kalimi në kompetencë i çështjeve penale tek Prokuroria Speciale**

1. Çdo prokuror i prokurorisë themelore i cili gjatë punës së tij hasë në elemente nga të cilat është e arsyeshme të besohet se vepra penale hynë në kategorinë e veprave penale të përcaktuara në nenin 9 dhe 10 të këtij ligji, i njëjti duhet ta informoj Kryeprokurorin e Prokurorisë ku e ushtron funksionin e prokurorit.
2. Informata e paraparë sipas paragrafit 1 të këtij neni do t'i përcillet Kryeprokurorit përkatës sa me shpejtë që të jetë e mundur. Kryeprokurori do ta informojë Kryeprokurorin e Prokurorisë Speciale sa më shpejtë që të jetë e mundur.
3. Në rast se Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale pajtohet që raporti penal ose lënda sipas paragrafit 1 të këtij neni bie në kompetencë të Prokurorisë Speciale, atëherë Kryeprokurori i prokurorisë Themelore do t'ia dërgojë raportin penal ose lëndën së bashku me të gjitha dokumentet dhe dosjet përkatëse Kryeprokurorit të Prokurorisë Speciale.
4. Kryeprokurori do të sigurojë që të dhënat dhe informatat e ndjeshme të mos ju zbulohen personave të paautorizuar gjatë dorëzimit të raporteve penale, dosjeve të lëndës dhe të gjitha dokumenteve dhe dosjeve tjera përkatëse.
5. Prokurori përgjegjës për hetim që ka përcjellë informatën sipas paragrafit 1 të këtij neni do të jetë përgjegjës për çdo veprim procedural të nevojshëm për zhvillimin e shpejtë të hetimit a ndjekjes përderisa Prokuroria Speciale të marrë përgjegjësinë për atë hetim a ndjekje.
6. Të gjitha vendimet e marra nga organet gjyqësore të cilat janë kompetente për të zhvilluar procedurën derisa Prokuroria Speciale të marrë përgjegjësinë për hetim ose ndjekje do të mbesin të vlefshme dhe në fuqi.
7. Për veprimet e përcaktuara në paragrafin 1 dhe 2 të këtij neni, do të mbahet shënim zyrtar.

Neni 12**Kalimi në kompetencë i çështjeve penale nga Prokuroria Speciale**

1. Prokurori i Prokurorisë Speciale i cili gjatë punës së tij hasë në elemente nga të cilat është e arsyeshme të besohet se vepra penale nuk hynë në kategorinë e veprave penale të përcaktuara në nenin 9 dhe 10 të këtij ligji, i njëjti duhet ta informoi Kryeprokurorin e Prokurorisë Speciale.
2. Informata e paraparë sipas paragrafit 1 të këtij neni do t'i përcillet Kryeprokurorit të Prokurorisë Speciale sa me shpejtë që të jetë e mundur. Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale do ta informojë Kryeprokurorin e Prokurorisë kompetente në territorin ku dyshohet të jetë kryer vepra penale sa më shpejtë që të jetë e mundur.
3. Në rast se Kryeprokurori përkatës pajtohet që raporti penal ose lënda sipas paragrafit 1 dhe 2 të këtij neni nuk bie në kompetencë të Prokurorisë Speciale, atëherë Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale do t'ia dërgojë raportin penal ose lëndën së bashku me të gjitha dokumentet dhe dosjet përkatëse Kryeprokurorit të Prokurorisë kompetente në territorin ku dyshohet të jetë kryer vepra penale.
4. Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale do të sigurojë që të dhënat dhe informatat e ndjeshme të mos ju zbulohen personave të paautorizuar gjatë dorëzimit të raporteve penale, dosjeve të lëndës dhe të gjitha dokumenteve dhe dosjeve tjera përkatëse.
5. Prokurori përgjegjës për hetim që ka përcjellë informatën sipas paragrafit 1 të këtij neni do të jetë përgjegjës për çdo veprim procedural të nevojshëm për zhvillimin e shpejtë të hetimit a ndjekjes përderisa Prokuroria themelore përkatëse të marrë përgjegjësinë për atë hetim a ndjekje.
6. Të gjitha vendimet e marra nga organet gjyqësore të cilat janë kompetente për të zhvilluar procedurën derisa Prokuroria themelore përkatëse të marrë përgjegjësinë për hetim ose ndjekje do të mbesin të vlefshme dhe në fuqi.

7. Për veprimet e përcaktuara në paragrafin 1 dhe 2 të këtij neni, do të mbahet shënim zyrtar.

Neni 13 **Kompetenca për lëndët e ndërlidhura me ato që janë në juridiksionin e Prokurorisë Speciale**

1. Çdoherë që Prokuroria Speciale merr përgjegjësi për një lëndë që është në kompetencë të saj të veçantë apo plotësuese, Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale mund t'i marrë përsipër edhe hetimet a ndjekjet e veprave tjera të supozuara penale që hetohen nga prokurorët tjerë nëse veprimet duken të jenë drejtpërdrejtë të ndërlidhura me prova të përbashkëta.

2. Çdoherë që Prokuroria Speciale ushtron kompetencën e vet plotësuese për një lëndë të përcaktuar në nenin 10 të këtij ligji, Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale mund të marrë përsipër çdo hetim a ndjekje të veprave të supozuara penale që aktualisht zhvillohen nga prokurorët tjerë, nëse Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale beson se vepra e supozuar mund të jetë pjesë e një veprimi kriminal serioz përfshirë edhe atë që ndodhë ose ka ndodhur në vende të ndryshme të Kosovës e që mund të jetë në kompetencë territoriale të gjykatave të ndryshme në përputhje me legjislacionin në fuqi.

3. Prokuroria Speciale mund të marrë përsipër lëndët tjera në përputhje me dispozitat e paraqitura në paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni në çdo kohë gjatë procedurës, pavarësisht dispozitave të tjera të këtij ligji.

4. Çdoherë që Prokuroria Speciale merr përsipër hetimet a ndjekjet penale sipas dispozitave të paraqitura në paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni, Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale do ta njoftojë për arsyet e marrjes së vendimeve të tij Kryeprokurorin përkatës të prokurorisë që ka juridiksion për lëndën si dhe Kryeprokurorin e shtetit.

Neni 14 **Konflikti për kompetencë**

1. Në rast të mospajtit për kompetencë sipas nenit 11 dhe 12 të këtij ligji, Kryeprokurori apo Kryeprokurori i Prokurorisë Speciale ka të drejtë kundërshtimi.

2. Kundërshtimi nga paragrafi 1 i këtij neni i drejtohet Prokurorisë së Apelit.

3. Prokuroria e Apelit pas shqyrtimit të rrethanave të çështjes, vendos në lidhje me kundërshtimin.

4. Kundër vendimit të prokurorisë së Apelit, pala e pakënaqur, mund të ushtrojë ankesë tek Kryeprokurori i Shtetit. Vendimi i Kryeprokurorit të Shtetit është përfundimtar dhe ndaj tij nuk mund të ushtrohet mjet juridik.

5. Të gjitha rastet nga ky nen do të shqyrtohen dhe vendosen me urgjencë.

KAPITULLI IV **BASHKËPUNIMI**

Neni 15 **Detyrimi i institucioneve për bashkëpunim**

Çdo herë që Prokuroria Speciale merr përgjegjësi për një lëndë që është në kompetencë të saj të veçantë a plotësuese, organet e zbatimit të ligjit dhe institucionet tjera i ofrojnë Prokurorisë Speciale tërë ndihmën e kërkuar më qëllim të ushtrimit të drejtë të funksioneve dhe mandatit të kësaj zyre.

Neni 16 **Bashkëpunimi në mes të Policisë së Kosovës dhe Prokurorisë Speciale**

1. Prokuroria Speciale, për qëllim të ndërmarrjes së veprimeve hetimore për hetimin dhe ndjekjen e veprave

penale të korrupsioni zyrtar, veprat penale kundër detyrës zyrtare dhe veprat penale të krimit të organizuar, do të ndihmohet nga Njësia e veçantë e hetimeve në kuadër të Policisë së Kosovës.

2. Procedura e punës dhe mënyra e funksionimit dhe bashkëpunimit të Njesisë së veçantë hetimore me Prokurorinë Speciale përcaktohet me akt nënligjor të miratuar nga Qeveria, pas propozimit të Ministrisë së Punëve të Brendshme në konsultim me Këshillin Prokurorial të Kosovës.

Neni 17 **Ekipi i përbashkët i hetimit**

1. Për qëllim të hetimit dhe ndjekjes së veprave penale për të cilat është kompetente Prokuroria Speciale, sipas rastit mund të themelohë Ekip të përbashkët të hetimit (më tej: Ekipi).

2. Qëllimi i Ekivit nga paragrafi 1 i këtij neni është hetimi i suksesshëm i veprave penale përmes bashkëpunimit më efikas në mes të Prokurorisë Speciale dhe institucioneve tjera shtetërore dhe ndërkombëtare.

3. Në kuadër të Ekivit nga paragrafi 1 i këtij neni mund të përfshihen zyrtar të institucioneve shtetërore të cilët me ekspertizën e tyre mund të kontribuojnë në hetimin e veprave penale varësisht nga natyra e çështjes që e zhvillon Prokuroria Speciale.

4. Ekipi themelohet me vendim të Kryeprokurorit të Prokurorisë Speciale, pas propozimit të prokurorit të rastit, për secilin rast kur, prokurori i rastin vlerëson se ka nevojë. Prokurori i rastit është udhëheqës i Ekivit.

5. Zyrtarët nga paragrafi 3 i këtij neni obligohen të bashkëpunojnë me udhëheqësin e Ekivit, si dhe ta ruajnë fshehtësinë zyrtare gjatë shërbimit të tyre në Ekip.

6. Mos ofrimi i bashkëpunimit si dhe shkelja e fshehtësisë zyrtare nga paragrafi 5 i këtij neni, konsiderohet shkelje e rëndë e detyrave zyrtare të punës.

7. Procedura e punës, organizimi i brendshëm dhe mënyra e funksionimit dhe bashkëpunimit Ekivit përcaktohet me akt nënligjor të miratuar nga Këshilli.

KAPITULLI V **DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE**

Neni 18 **Dispozitat kalimtare**

1. Të gjitha çështjet penale për të cilat kanë filluar hetimet deri në hyrjen në fuqi të këtij ligji, do të mbeten në kompetencë të Prokurorisë Speciale.

2. Çështjet penale, të cilat në ditën në hyrjen në fuqi të këtij ligji nuk bien në kompetencë të Prokurorisë Speciale sipas dispozitave të këtij ligji, por që ka aktvendim për fillim të hetimeve apo ka filluar procedura gjyqësore, këto çështje penale do të vazhdojnë të hetohen si dhe përfaqësohen nga Prokuroria Speciale.

Neni 19 **Akti nënligjor**

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj, do të miratohen jo më vonë se gjashtë (6) muaj nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 20
Shfuqizimi

Me këtë Ligj shfuqizohet Ligji nr. 03/L-052 për Prokurorinë Speciale të Republikës së Kosovës, i ndryshuar dhe i plotësuar me Ligjin nr. 04/L-273 dhe Ligjin nr. 05/L-103.

Neni 21
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë nga dita e publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

Ligji Nr.08/L-168
26 tetor 2023

Shpallur me dekretin Nr. DL-181/2023, datë 15.11.2023 nga Presidentja e Republikës së Kosovës Vjosa Osmani-Sadriu